

OBSAH

ÚVOD	11
1 INŠTITUCIONALIZÁCIA ŠKOLSKEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE V KONTEXTE POSTMODERNY	16
1.1 EKOLOGICKÁ PERSPEKTÍVA AKO REFERENČNÝ RÁMEC SOCIÁLNEJ PRÁCE V ŠKOLÁCH.....	22
1.1.1 Modely školskej sociálnej práce.....	35
2 ŠKOLSKÁ SOCIÁLNA PRÁCA.....	54
2.1 HISTÓRIA ŠKOLSKEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE V USA.....	55
2.2 ŠKOLSKÁ SOCIÁLNA PRÁCA V SÚČASNOSTI A JEJ ZÁKLADNÉ VYMEDZENIE.....	61
2.2.1 Funkcie a činnosti školského sociálneho pracovníka a pracovníčky	69
2.2.2 Školská sociálna práca ako výskumná téma	74
3 ŠTÁTNA VZDELÁVACIA POLITIKA – MAKROÚROVEŇ VÝKONU ŠKOLSKEJ SOCIÁLNEJ PRÁCE.....	80
3.1 DETSTVO AKO VÝCHODISKOVÝ KONCEPT VZDELÁVACEJ POLITIKY	85
3.1.1 Komericializácia detstva.....	93
3.2 DETI ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA V SÚČASNOM ŠKOLSKOM SYSTÉME	98
3.2.1 Štátna politika v oblasti vzdelávacia detí zo sociálne znevýhodneného prostredia	102
4 ŠKOLSKÁ SOCIÁLNA PRÁCA OPTIKOU EXPERTOV A EXPERTIEK PRACUJÚCICH S DEŤMI A MLÁDEŽOU	110
4.1 METODOLÓGIA A METODIKA VÝSKUMU	113
4.2 VÝSKUMNÁ VZORKA.....	114
4.3 ZHRNUTIE ZÁKLADNÝCH VÝSLEDKOV PREDVÝSKUMOV ...	115
4.4 ANALÝZA A INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV VÝSKUMU	121
4.4.1 Problémové situácie žiakov, žiačok a ich rodín.....	122
4.4.2 Subjekty – cieľové skupiny školskej sociálnej práce	135
4.4.3 Náplň činnosti školského sociálneho pracovníka a pracovníčky	143
4.4.4 Podmienky vplývajúce na zriadenie pozície sociálneho pracovníka a pracovníčky na základných školách	154

4.5 ODPORÚČANIA/NÁMETY NA DISKUSIU	163
ZÁVER	181
RESUMÉ.....	184
SUMMARY	190
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV.....	196
MENNÝ REGISTER.....	210

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1 Problémy, na ktorých riešení by sa mali podieľať školský sociálny pracovník a pracovníčka	123
Graf 2 Dôležité argumenty pre zriadenie pozície školského sociálneho pracovníka	127
Graf 3 Cieľové skupiny, s ktorými by mal školský sociálny pracovník pracovať	137
Graf 4 Činnosti, ktoré by mali vykonávať jednotlivé profesie.....	145

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1 Faktory etablovania ŠSP (podľa výpovedí učiteľov a učiteliek) v kontexte ekologickej perspektívy.....	30
Obr. 2 Faktory etablovania ŠSP (podľa výpovedí expertov a expertiek v predvýskumoch)	117
Obr. 3 Výbrané aspekty v kontexte problémových situácií žiakov a žiačok ..	125

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1 Modely školskej sociálnej práce podľa Aldersona (1972) upravené autorkou.....	41
Tab. 2 Modely školskej sociálnej práce podľa Speck (2009)	47
Tab. 3 Definície školskej sociálnej práce	62
Tab. 4 Prospech žiakov a žiačok v základných školách.....	99
Tab. 5 Korelácie argumentov pre zriadenie pozície školského sociálneho pracovníka	129
Tab. 6 Korelácie cieľovej skupiny ŠSP a argumentov v prospech zriadenia pozície ŠSP	139
Tab. 7 Korelácie medzi argumentom v prospech zriadenia pozície ŠSP a činnosťami ŠSP prispievajúcich ku zvýšeniu školskej úspešnosti žiakov	147
Tab. 8 Miera akceptácie jednotlivých činností školských sociálnych pracovníkov učiteľmi a učiteľkami prvého a druhého stupňa	152
Tab. 9 Korelácie podmienky a argumentov na zriadenie pracovnej pozície sociálnych pracovníkov v škole	154
Tab. 10 Podmienky, ktoré by mali byť splnené, aby mohla byť zriadená pracovná pozícia sociálnych pracovníkov v škole.....	155
Tab. 11 Miera súhlasu respondentov s jednotlivými výrokmi	157
Tab. 12 Prekážky zriadenia pracovnej pozície školských sociálnych pracovníkov	158